

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA

Naročnina znaša: celoletna 4 K, poluletna 2 K, četrtletna 1 K; posamezna šte. 10 vin.

Uredništvo in upravnništvo: Kopitarjeva ulica šte. 6

Izhaja vsak petek

Št. 16.

V Ljubljani, 19. marca 1915.

Leto X.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Današnji list je namenjen članom železničarjem J. S. Z. Tako hoče tudi v sedanji vojskini obliki naš list poskrbeti za koristi posameznih strok slovenske krščanske socialne delavske organizacije.

Jugoslovan. Strokovna Zveza.

SLOVENSKI ŽELEZNIČAR.

Konferenca skupin »Prometne zveze« v Lincu.

Iz »Christlich - soziale Arbeiter-Zeitung« posnamemo sledeče: V nedeljo, dne 28. svečana 1915 so se zbrali v Lincu delegati skupin in plačilnic »Prometne zveze« področja linškega železniškega ravnateljstva, da zavzamejo stališče glede po dunajskem centralnem odboru ukrenjenega razpusta linške zveze. Konferenca je bila kljub sedanji večji službeni zaposelnosti železničarjev in neugodnih vlakovnih zvez zelo dobro obiskana; 25 skupin in plačilnic je bilo zastopanih po odposlancih, od šestih skupin so pa došle izjave, da se iste z vsemi konferenčnimi sklepi strinjajo.

Deželni poslanec Pischitz je v svojem govoru poudaril, da centrala P. Z. za razpust zveze linškega drž. žel. ravnateljstva ni imela nikakega tehtnega povoda in da ta čin niti v svojem glasilu in tudi ne v proti njem (Pischitzu) izdanem obrekovalnem spisu opravičiti ne more. Linška zveza je vzdrževala med skupinami in plačilnicami P. Z. stik, da podpira in razbremenjuje dunajsko centralo. Če se je pa končno moralo nastopiti proti gospodstvu osrednjega odbora in je bil i govornik sam prisiljen se za koristi članov potegniti, je velevala dolžnost. Zveza je na njenih rednih in ob navzočnosti zastopnika centrale vršecih se občnih zborih podajala o njenem delovanju in po pravilih dovoljeni uporabi dohodkov vselej jasne račune, ki so bili brez ugovorov odobreni. Da pa centrala na letošnji občni zbor ni poslala svojega zastopnika, je to njena stvar. Vsi znaki kažejo na to, da je hotela linško zvezo namenoma zatreti.

Predsednik akcijskega odbora kr-

ščanskih železničarjev, g. Spalowsky, z Dunaja je naglašal, da delo večine sedanjega osrednjega odbora P. Z. obstoji samo še v tem, da isti ne zmeneč se za pravila po lastni volji gospodari in udejstvuje osebna maščevanja. Sad tega je tudi razpust linške zveze, ki hudo zadeva interese članov. Med tem ko nasprotne organizacije živahno zborujejo in izrabljajo sedanji položaj za agitacijo, pa vodstvo P. Z. zabranjuje shode, izdaja časopis le po enkrat na mesec itd. Ako se tedaj izkazuje blagajniški prihranek, gre isti le v škodo članov in P. Z. sploh ter priča o nezmožnosti vodstva.

Po sledeči debati, v kateri so številni govorniki izvajanjem predgovornikov v polnem obsegu pritrjevali ter postopanje osrednjega odbora ostro obsodili, je bilo sklenjeno:

»Zbrani zastopniki skupin P. Z. področja linškega drž. žel. ravnateljstva označijo razpust direkcijske zveze za gorostasno kršenje pravil in pravic članov ter izrečejo takemu postopanju ogorčenje in grajo.

Sklene se takojšnja ustanovitev »Krščanskega železničarskega strokovnega kartela« za obseg linške direkcije na temelju že potrjenih pravil.

Končno izreka konferenca dež. poslancu Pischitzu za njegovo dosedanje neumorno in uspešno zastopstvo železničarskih interesov odkrito in neomejeno zahvalo ter ga naproša, da tudi v naprej ne omahne in se ne zmeni za napade od strani tistih članov osrednjega odbora P. Z., katere je velika večina društvnikov že davno odklonila.

Med burnim pritrjevanjem je bil sklep enoglasno sprejet. Izvolilo se je vodstvo kartela ter sklenila prispevnina šest vinarjev na mesec za vsakega člana. Konferenca je končala z velikim navdušenjem za pravo krščansko železničarsko gibanje in ostane porok, da krščanski železničarji linške direkcije kljub nezmožnosti in maščevalnosti mogočnikov P. Z. ne bodo trpeli škode. Gospodje pri centrali na Dunaju naj le še naprej razpuščajo in izključujejo. Novoustanovljenemu kartelu je takoj pristopilo 24 skupin in 6 plačilnic.

Pristavimo: Čast zavednim železničarjem!

O dogodkih v P. Z. piše tudi socialdemokratski »Eisenbahner« ter ironično pristavlja: Tak je torej hišni mir v krščansko-socialni domačiji.

× × ×

Naročila uprave c. kr. državnih železnic. Že v jeseni minulega leta je naročila uprava državnih železnic 200 tisoč ton novih tračnic (šin) in kakor izvemo, sledi v kratkem zopetno naročilo na 150 do 200 tisoč ton. Izmenjava tračnic se izvrši popolnoma po programu, pa tudi drugih investicij, ki so ali nastanejo potrebne, se nikakor ne namerava odložiti. Pred kratkim se je oddala dobava menjalnikov za okrog 3 milijone kron. Vse proge, kjer delo živahnejši promet ne bo oviral in ne bo drugih zaprek, se bodo zdatno zboljšale in vrhstavnost pospešilo. Železniško ministrstvo je nedavno tega naročilo tudi lokomotiv in vagonov za 50 milijonov kron. Kakor se vidi, se železniška uprava ozira na to, da imej v teh hudih časih vsaj nekaj delavcev kaj za služka. Velik del navedenih naročil odpade seveda na veleindustrijo, a tudi prožnemu delavstvu se ni treba preveč bati brezposelnosti.

Pospeševanje pridelovanja živil po železničarjih. Norimberško žel. ravnateljstvo (Nemčija) je izdalo obsežne odredbe o tem ravno v sedanjem času velpomenljivem predmetu. Železnica ima namreč ob njenih progah mnogo praznega in neplodnosnega sveta, ki naj se izpremeni v polja in vrtove. Pospeši naj se tudi reja domačih živali. Za delavstvo norimberškega glavnega kolodvora je že preskrbljeno. V bližini je na razpolago velik kos zemlje, ki se je izpremenila v vrt in se bodo posamezne parcelice oddajale potrebnim delavskim družinam proti mali najemnini v obdelovanje in porabo. Podrejenim oblastem je naročeno, vsak razpoložljiv kosček zemlje, ki je za obdelovanje količkej sposobna, nemudoma izpremeniti v polje ter da pospešijo oddajo tako, da bodo najemniki že letošnjo spomlad lahko sejali in sadili. Kot najemniki naj pridejo v prvi vrsti v poštev delavci in očetje številnih družin. S pospeševanjem reje drobnih

domačih živali se sicer ne misli na zgradbo obširnih kurnikov, pitanje go-si in rac, temveč na rejo koz za pridobivanje mleka, posebno pa na rejo kuncev, ker sta se ti dve vrsti živali izkazali nad vse koristni in ker za nju ni potrebno obširnega polja ali travnika.

Tudi naše železnice imajo več ali manj zemlje, ki bi se dala v isti namen koristno izrabiti, namreč za najrevnejše oseboje, toda pri nas se žalibog vse prepočasno misli.

Socialna demokracija in vojska. Glasilo vrhovne komisije nemških socialdemokratskih organizacij objavlja sliko položaja, kakor je bil dne 31. januarja letošnjega leta. Vpliv vojske na organizacijo se je prvič revidiral začetkom septembra, potem koncem oktobra leta 1914. S koncem leta se je to delo opustilo, da se ne bi radi praznikov in letnih sklepov našelo preveč brezposelnih. Sad zadnje, 31. januarja 1915 dovršene škontracije je pa ta-le: S koncem leta 1913 je bilo skupaj 2 milijona 519.226 članov, začetkom septembra 1914 še 1.745.468, koncem oktobra 1.640.824 in koncem januarja še 1 milijon 508.366 članov. Po baje nezanesljivih poročilih zveznih predstojnikov se jih je nahajalo 31. prosinca 1915 na bojnem polju 780.594. Poročilo se tolaži s tem, da je navedeno število vojujočih se sodrugov veliko prenizko, ker se ni so vsi odjavili pri organizaciji.

Kako se železničarjem drugod godi. Danska je mala država na severu, ki je v varstvo nevtralitete v sedanjem svetovnem požaru mobilizirala polovi-

co svoje armade. Veliko železničarjev je moralo pod orožje, in ker se je promet tako v vojaške kakor tudi trgovske namene zelo pomnožil, ga je bilo le na ta način mogoče premagati, da je železniška uprava kratkomalo odpravila počitni čas. Že meseca decembra je danska železničarska zveza posredovala pri vrhovnem ravnateljstvu drž. železnice za odpomoč. Po dolgem nestrpnem čakanju je prišlo pred kratkim vendar do konference med odposlanci ravnateljstva in zveze. Zadnji so predložili zelo obširen material, ki so ga zbrali v celi polletni dobi vojnega stanja ter so izrazili svojo nevoljo nad tem, da se je sklicanje konference tako dolgo zavleklo. Zastopnik ravnateljstva se je opravičeval s tem, da je trebalo obširnega raziskovanja razmer in je moral slednjič sam in neomejeno priznati, da so službujoči železničarji res nadčloveško izkoriščani; upravam pa da ni mogoče najeti pomožnega osebja, ker so vsi mladi moški pod orožjem. Sklenila se je uloga na vojno ministrstvo, da se železničarje oprosti vojaške dejanske službe. Zveza železničarjev sama pa naprosi prometnega ministra za ugodno podporo prošnje železniškega vrhovnega ravnateljstva. Jim želimo mnogo uspeha!

Neumestno varčevanje. Ko je minulega julija izbruhnila vojska in so se zbirale trume bojevnikov, se je marsikdo vprašal, bodo li železnice zmogle vse te množice pravočasno prepeljati na drugi konec države? Zanje res to ni bila mala naloga, toda Najvišje priznanje nam najbolje priča, da so jo dovršile sijajno. Zelo trdo prizadeto je bilo vlakospremno osebje, bodisi strojno ali pa sprevodniško. Iz v ozadju ležečih postaj je odšlo veliko mož v kraje, kjer so se armade zbirale in formirale, ker tam je bil promet gost, težaven in nevaren, kakor si mi tukaj v zaledju niti

predstavljati ne moremo. Potrebno je torej bilo, da so uprave vseh večjih železnic za čas mobilizacijskega prometa zaostalemu osebju naprtili težavnejše turnuse, to se pravi: več službe in manj počitka, kakor v normalnih razmerah. Reklo se je: samo začasno, dokler se ne uveljavi zopet civilni vozni red. Uslužbenci so se radi uklonili, saj je vsak vedel, da se gre za milo našo domovino. Vsak je sodil prav, da smo le takrat močni in zmagoviti, ako sleherni mož krepko pograbi za svoje orožje, ako stori vsak čez svojo vsakdanjo dolžnost, kolikor le more. Od tistih razburljivih prvih tednov sem je minulo že nad pol leta, naši v bojnem ozemlju službujoči tovariši so se povrnili, skoraj po vseh progah od vojnega viharja neprizadetih dežel se je že zopet upostavljal civilni vozni red, ki pa je radi zaprtja meja itd. mnogo redkejši, kakor v mirnih časih in vendar se turnusi vlakospremne osebja po nekod ostali brez prave potrebe isti, kakor so bili začetkom avgusta začasno upostavljeni. In v tem se — kakor se nam poroča — odlikuje južna železnica. V Inomostu imajo vlakospremni turnus, ki zahteva od šestdesetih mož, da so nekateri po šest noči zaporedoma v službi, dočim jih je 280 v rezervi, ki pa spremljajo le sem pa tja kak dnevni vlak in nič ne zaslužijo. Na dunajskem tovornem kolodvoru (Matzleinsdorf) so nedavno presenetili osebje s takim turnusom, da mož v edenintridesetih dneh niti enkrat ne uživa nočnega počitka v domači postaji. —

Da nekatere glave ne morejo zapopasti, da je telesno in duševno izpočito osebje pogoj vseh pogojev za varnost prometa. Številne sodne obravnave so že dognale, da je bila izmučenost osebja vzrok dalekosežnih nezgod, pa še se najdejo ljudje, ki mislijo, da je železničar jeklen stroj in ne človek. Vsega je

Prokletstvo bogastva.

Ko dosežejo fantje lepi uspeh, se z materjo vred prevzamejo. Mislijo, da ne potrebujejo več pomožnega učitelja, če bi se bili vedno resno in pridno doma učili, bi bili gotovo napredovali v šoli, ker so bili nadarjeni, a manjkalo jim je pridnosti in častiljublja. Starejša mislija bolj na neumnosti, kakor na učenje, najmlajši Friderik pa ni bil stanoviten. Kar se kdo drugi nauči v eni uri, se uči nad dve uri, ker je raztresen. Kamnarjevi je bila Friderikova nestalnost še všeč, češ, da jo je pode-doval po njej.

Sin Ivan je bil len. Rad je jedel in pil. Mati ni z denarjem skoparila, sinovi so zato lahko zapravljali. V teh okoliščinah starejša zopet nista izdelala; a Frideriku je šlo za enoletno prostovoljstvo. Fanta vzame zato iz šole in ga pošlje v neki zasebni zavod. Na to, kaj da postane pozneje, nista mislila ne mati in ne sin, pač je pa mati upala, da prevzame Friderik pozneje vodstvo tvornice.

XIX.

Friderik se nekaj mesecev na zasebnem zavodu precej dobro obnaša. Med

tem pa umre mati Kamnarjeve. Novica je došla nepričakovano; mater je zadel mrtvoud. Pokopali so Bradovo gospo sicer dostojno, a brez vsakega prevelikega sijaja, ki Doblerjevi ni ugajal.

Po pogrebu ostane Kamnarjeva še nekaj dni pri svoji sestri. Razgovarjata se tudi o otrocih in sicer govori s sestro odkrito, kakšne križe in težave, da ji delajo. Doblerjeva pa mirno opozori, da je prav za prav sama vsega kriva. Svetovala ji je z možem, naj se preskrbi fantom odločen varuh, a ni ubogala, ker jih je preveč ljubila in jim prizanašala.

Kamnarjeva je seveda užaljena in se zagovarja, a Doblerjeva ji pravi, naj skrbi, da prideta starejša sinova iz hiše. Kamnarjeva fanta zagovarja, kar ju more. »Čuj, če tudi otroci tu in tam napravijo kako neumnost, hudobni pa zato niso.«

»Svobodni, kakor so pri tebi doma, lahko postanejo hudobni.«

»Ne trpim, da me tako oštevaš. Angelji pa tudi tvoji otroci niso.«

»Niso ne, a tako neotesani in zlobni, kakor tvoji, niso. Sicer pa je škoda, ker nisi tudi ti bila odločnejše vzgo-

jena. Ker se nisi kot otrok naučila ubogati, tudi otrok ne znaš vzgajati.«

»Saj si ravno v takih okoliščinah zrastle, kakor jaz!«

»Res, a ti se nisi zmenila zato, če so te starši prijazno svarili; marveč si ugovarjala. Mati se te je bala, oče je pa zaradi lepega miru rajši molčal. Sama sem tudi pozneje dobila dobrega moža in sem se tudi pozneje izobrazovala naprej, česar ti nisi storila. In tvoj mož, no, Bog mu bodi milostljiv!«

»O, to mi je čisto novo. Kaj takega mi še ni nihče očitel.«

»Žalostno, ker ti še ni nihče povedal resnice. Kot tvoja sestra ti moram povedati, kako da mislim, ker gre za resno stvar, da se prilagodiš koristim svojih sinov.«

»Le ne razburjaj se, brez potrebe. Skrbi zase in za svoje otroke, jaz pa za svoje.«

»Da, ali kako?«

»Tako, da postanejo spoštovani in zgledni ljudje!«

»Prisrčno tudi sama to želim, a veliko ne upam. Boljše je, da o tem več ne govorive.«

»Tudi jaz to želim!« Kamnarjeva vstane in ogorčena zapusti sobo.

Cilj naših želja

dosežemo, ako imamo potrebno potrpežljivost, delavno moč ter smo zdravi. Posebno zdravi moramo leži večkrat zelo daleko. Kljub temu pa ga lahko biti, ako hočemo našemu cilju krepko slediti, in moramo naše zdravje obvarovati vseh vplivov, katerim je izpostavljeno pri prepihu, prehlajenju in vlažnosti. Pri tem nam Fellerjev prijetno dišeči rastlinski esenčni fluid z znamko »Elzafluid« do bro služi.

Pri influenci, bolečinah v vratu, težkem po-

pa največ krivo pretirano in tukaj najbolj neumestno varčevanje.

240 gramov. Po novem žitnem zakonu, ki dovoljuje za posamezno osebo na dan porabiti za kruh in kuho samo 240 gramov — torej niti celi četrt kilograma — moke, so mogoče železniški prožni delavci med vsem delavstvom najbolj prizadeti. Prožni delavec, ki gre zgodaj zjutraj daleč z doma vun na samotno progo, je primoran se prehraniti čez dan samo le s kruhom. Kako naj torej izhaja z 240 grami moke za zajtrk, kruh in večerjo? To je nemogoče, ako hoče celi dan pod pekočim solncem vihteti težki kramp in lopato ter prenašati težke podlage in tračnice. Delavcem drugih strok z malimi izjemami je mogoče si opoldan preskrbeti kuhane hrane, ki je lahko pripravljena brez moke, a železniški delavec pa tega pri najboljši volji ne more storiti, ker dela včas po več ur daleč od doma. Kosilo za njim pošiljati tudi ne gre, ker se nikoli zanesljivo ne ve, kje da dela. Železnice se bodo morale letos zadovoljiti z mladoletniki in starčki; srednji in krepki letniki so v vojski. Doživeti utegnejo, da jim bo za prožne delavce še zelo trda predla, ker pri sedanjem splošnem pomanjkanju poljedelskih delavcev se bo rajše udinjal vsak kmetu, da bo imel poleg plače tudi še prehrano. Železničarske delavske organizacije so vedno povdarjale, da pomeni veliko kratkovidnost železniških uprav da se za prehrano svojih prožnih delavcev tako malo ali pa prav nič ne

Ne mislite, da je po tem razgovoru Kamnarjeva izpregledala. Nasprotno, jezilo jo je tako, ker ji je povedala sestra resnico, da je iz jeze jokala. Kaj takega ji očita sestra, njej, ki ima vedno svoj prav. Kakor zblaznela, je dirjala po sobi gori in doli. Najrajše bi bila pobrala svoje stvari in odpotovala, a to zopet ne gre. Sklene, da odpotuje drugi dan.

Zvečer obedujejo skupno. Niti z besedico nihče ne omeni popoldanskega razgovora. Večerjali so z otroci skupaj. Ženski sta se razgovorjali s prisiljeno prijaznostjo o kuhinji, o poslih; a prijetno le ni bilo. Pozneje, ko se otroci odstranijo, Kamnarjeva odločno izjavi, da drugo jutro odpotuje. Doblerjeva ji prigovarja, naj še rajši noč prespi, ker mogoče se le še premisli in se morajo še o dedščini rajnice razgovoriti. Kamnarjeva odgovori, da se to lahko tudi pisмено stori. Govori prijazno, a Kamnarjeva je bila v srcu jezna na svojo sestro. Ne more ji odpustiti, ker ji je povedala resnico. Poslovi se zato zelo hladno in jezna odpotuje.

žiranju, hripavosti, zaslezenju in praskanju v vratu se je izkazal za slez razkrajajoče, kašel blažeče in antikataralično sredstvo. Tudi pri drugih bolečinah je zanesljiv pomočnik. Prav zanimiva so poročila oseb, ki so Fellerjev »Elzafluid« rabile. Gospod Fran Paul, Ljubno (Leoben), Štajersko, Petertunnerstrasse 20, piše: »Moja žena je dalj časa trpela na očesni slabosti, da že skoro ni več videla in ima samo vsled Vašega »Elzafluida« zopet zdrave oči. Tudi meni samemu je Vaš »Elzafluid« odstranil dolgoletne bolečine v prsih, moji hčeri pa je pomagal do ojačenja lasišča in učinkoval na gosto rast las. Prosim, pošljite mi zopet 12 steklenic tega

brigajo. Opetovano se je nasvetovalo napravo prenosljivih šotorov s štedilniki za pripravljajanje kosil, ampak teh dobrih nasvetov ni hotel nihče slišati. Ni res, da bi se vse, kaj si delavec izmisli, merilo edino le na njegovo korist, ne, on dobro prevdari, da mu more delodajalec le tedaj ugoditi, ako i on dobro vozi. Pameten delavec nikoli ne bo stavil predlogov in zahtev z namenom svojega gospodarja ugonobiti, ne, on predobro ve, da brez trdnega gospodarja ni zanesljivega delodajalca in brez tega ne dela in jela. Rek, da roka roko umiva, obe pa lice je že tako star in uresničen, da se bi z dragimi izkušnjami že lahko enkrat prenehalo. Naloge, ki jih imajo železnice ravno v sedanjem resnem času vršiti, zahtevajo vsestranske pozornosti. Vsekakor bo tedaj previdno in dobro, ako se železniške uprave pravočasno za prehranitev svojih prožnih delavcev primerno pobrigajo, da ne bo presenetjenj.

Varujmo se nalezljivih bolezni. Posledice več ali manj vsake vojske so pojavi nalezljivih bolezni. To je naravno, kajti v vojski je neizogibno, da pridejo ljudje iz najrazličnejših krajev in raznih stanov med seboj v dotiko in neizogibna je pomanjkljiva snaga telesa in nered v prehrani in življenju sploh. Nalezljive bolezni povzročajo bacili, ki se neprestano prenašajo, njih razširjenje po zraku ni tako nevarno. V vojnem času je najnevarnejši prenašalec nalezljivih bolezni oziroma njih bacilov zloglasna uš in to po vsej pravici, ker ta mrčes se redi od človeške krvi in se vsled tega zajeda v telo. Treba se je torej pred vsem te nadleže braniti in vraovati z vsemi sredstvi, pri čemur je pač za vse tiste, ki ne trpe v bojnem polju najboljši obramba snaga telesa, perila, obleke in stanovanja. Velika prilika, da se naležeš uši, je potovanje v sedanjem času po železnici; kdor le more, naj se ogiblje. Nič manj nevarna pa je tudi dotika z okuženimi osebami ali predmeti iz njih bližine. Pri tem pa še ni rečeno, da prepusti obolelega bližnjega brezbrizno njegovi usodi, pač pa, da med opraskom z okuženim ne jej, ne pij in ne kadi, da ne spraviš takih bacilov v sebe ter se po dovršenem delu temeljito osnaži in razkuži. Nevarnosti nalezljivih bolezni so poleg bojujočih se vojakov najbolj izpostavljeni železničarji in izmed teh še predvsem vlakospremno osebje. Bistvo poklica zahteva, da pride vlakospemnik pri izvrševanju svoje službe z najraznoličnejšimi osebami v neposredno dotiko, katere pa glede njihovega zdravstvenega stanja ne more vselej spoznati, ker potnik ve, da bi bil od potovanja izključen, če se ga sumljivim spozna

izborega, osvežujočega in jačečega domačega sredstva. Fellerjev staropreizkušeni »Elzafluid« naj bi naši bralci imeli vedno pripravljen, saj vendar 12 steklenic stane franko samo 6 K. Tudi svoja prebavila, želodec in črevo, bi morali vedno imeti zdrava, pri čemer nam ob pomanjkanju slasti, gorečici, zažatenu, bljuvanju in napenjanju dobro služijo Fellerjeve rabarbarske kroglice z znamko »Elza kroglice«. 6 škatlic stane samo 4 K 40 vin. franko in se istotako kakor fluid dobivajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 264 (Hrvaško). Našim bralcem priporočamo, da imajo oboje v hiši.

— — becz.

in torej svoje stanje skriva kolikor le more. Železniške uprave sicer nič ne zamude z izdajanjem poukov in navodil v varstvo zoper kužne bolezni, a za sredstva je pa zelo pomanjkljivo preskrbljeno. V dobi nevarnosti bi bilo zelo umestno, da se nahaja pri vsakem osobnem vlaku vsaj v službenem vozu umivalna priprava, posoda, milo in brisače, morda še celo drugi razkuževalni pripomočki, da se jih osebje in vsili udi poujoče občinstvo posluži. Vse to ne bi povzročalo nepremagljivih stroškov, a za nenadomestljivo zdravje bi bilo primerno poskrbljeno. Z papirnatimi odredbami samimi ni veliko doseženo, ako niso ob enem dani na razpolago tudi vsi nasvetovani pripomočki. Velika je pri železničarju, ki občuje z raznovrstnim občinstvom, tudi nevarnost, da zanese kako bolezen iz službe i v svoj drugače neoprekljiv dom in med svojo družino ter tako popolnoma brez lastne krivde postane zdravju nevaren človek. V lastnem interesu posameznika je, da stori vse, da se nevarne bolezni prepreči. So sredstva, ki so vsakemu na razpolago in te so: red in snaga.

× × ×

Sava. Strokovno društvo delavstva Kranjske industrijske družbe na Savi priredi dne 21. marca ob 3. uri popoldne v Delavskem domu na Savi redni občni zbor. Ker je letos dosti članov odsotnih, zato prosimo tem uljudneje ostale, da se gotovo vsi udeležijo občnega zbora, da bo mogoče še nadalje delati v korist društva in društvenih članov. — Odbor.

Vojni dogodki

od 8. do 15. marca 1915.

Severno bojišče. V Bukovini je bilo ob Prutu severovzhodno od Črnovic le par prask med predstražami. — Južno od Dnestra so se zopet pričeli hudi boji. — Tudi v Karpatih Rusi močno napadajo; pri Wyzkowu in med prelazoma Užok in Lupkov vihra posebno ljut boj. 8. t. m. so naši pri Lupkovu osvojili važne višine in ujeli blizu 2000 Rusov. Ob cesti Cisna—Baligrodso naši 12. t. m. po hudih bojih zasedli neki važen kraj in ujeli nad 1000 Rusov. — Pri Gorlicah v zapadni Galiciji so naši zavzeli več ruskih strelskih jarkov. — Ob Nidi in Pilici so naši kljub močnim ruskim protinapadom obdržali vse ozemlje, katero so bili prejšnji teden vzeli Rusom.

Nemško-ruska fronta. Med Novim Miastom ob Pilici in Rawo ob Rawki so Nemci odbili več močnih ruskih napa-

dov in prešli v ofenzivo; vsega so ujeli tod nad 8000 Rusov. — Zapadno od Przasnyza so Nemci odbili več ruskih napadov in se približali mestu na 4 km; ujeli so nad 6000 Rusov. Tudi pri Ostrolenki in Lomži so bili boji za Nemce ugodni. Nameravani veliki ruski napad iz Grodna čez Avgustov se je končal tako, da so se Rusi na 50 km dolgi fronti umaknili nazaj v Grodno in za črto reke Bobr, prepustivši v nemških rokah ogromno vojnega materiala in veliko ujetnikov.

Zapadno bojišče. V Flandriji ni nič posebnega novega. Med Ypresom in La Basséejem so Angleži nekaj napredovali; Nemci so nato poslali semkaj močna ojačenja. V molouspešni ofenzivi v Champagni so izgubili Francozi glasom nemških poročil 45.000 mož, Nemci pa le 15.000. — V Vogezi in Zg. Alzaciji se vrše boji zapadno od Münstra in severno od Semheima.

V Rokavskem kanalu in Severnem morju se nadaljuje boj med angleškimi ladjami in pa nemškimi podmorskimi čolni, ki so potopili Angležem že veliko vojnih ladij, zlasti pa trgovskih parnikov. 10. t. m. so Angleži potopili en nemški podmorski čoln.

Dardanele so za zaveznike trd oreh; uničili niso menda še niti zunanjih fortov. Zavezniki obstreljujejo tudi Smirno.

V Mesopotaniji se vrše malopomembni boji južno od Korne ob Evfratu.

V Črnem morju so ruske vojne ladje obstreljevale več turških luk.

Na Kavkazu so bili manjši boji pri Artwinu.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Jože Gostinčar**.
Tisk Katoliške Tiskarne.

Bolečine

povzročajo kurja očesa in njihovo odstranjenje je prava dobrota. Odstraniti pa se jih ne sme z nožem, kajti to bi zamoglo povzročiti zastrupljenje krvi, pač pa lahko in hitro s Fellerjevim kurjeočesnim obližem. Stane samo K1 — in se priporoča kot najboljši od tisoč poštinih selov, orožnikov in turistov. Glava nas ne boli, migrena nas ne muči, če uporabljamo Fellerjev bolečine olajšajoči hladni migrenski kamen, ki neizrečno dobro deluje. Stane samo 80 vinarjev. Pristen samo pri E. V. Feller, lekarnar v Stubici, Elsa trg št. 264 (Hrvaško).

Razširjajte med delavstvom Vaše glasilo
„Našo Moč“.

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepljeno in slast do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti potjenju nog, skatlica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, steklenica 70 v.
„Slad m“ za otroke, skatla 60 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepljeno sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrsten pripomoček proti kašlju, steklenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krono 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven
spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.
Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavratalo, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

A. & E. SKABERNE, Mestni trg št. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

Janko Češnik
(Pri Češniku) LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izbiri najnovejše blago za ženska in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha. Vedno sveže blago!

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4 ³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohramnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.